

4.2. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

4.2.1 Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը և աշխարհագրությունը. Ըստ ստացված օպերատիվ տվյալների ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը 2003թ. հունվար-օգոստոսին, ընթացիկ գներով, կազմել է 739642.1 մլն. դրամ կամ 1262.9 մլն.ԱՄՆդոլար (հետայսու՝ մլն. դոլար), այդ թվում ապրանքների արտահանումը՝ 256390.7 մլն.դրամ (438.7մլն.դոլար) և ներմուծումը՝ 483251.4 մլն.դրամ (824.2 մլն.դոլար): Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 226860.6 մլն.դրամով (385.6 մլն. դոլարով), իսկ առանց մարդասիրական օգնությամբ ստացված բեռների՝ 207113.1 մլն. դրամով (351.8 մլն. դոլարով):

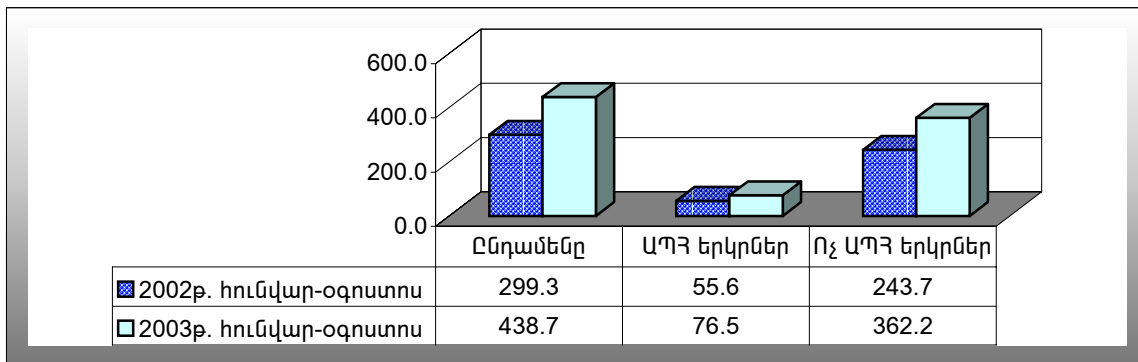
ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության և առևտրային հաշվեկշռի ցուցանիշները 2002-2003թթ. հունվար-օգոստոսին, ըստ առանձին երկրների

(հազ. դոլար)

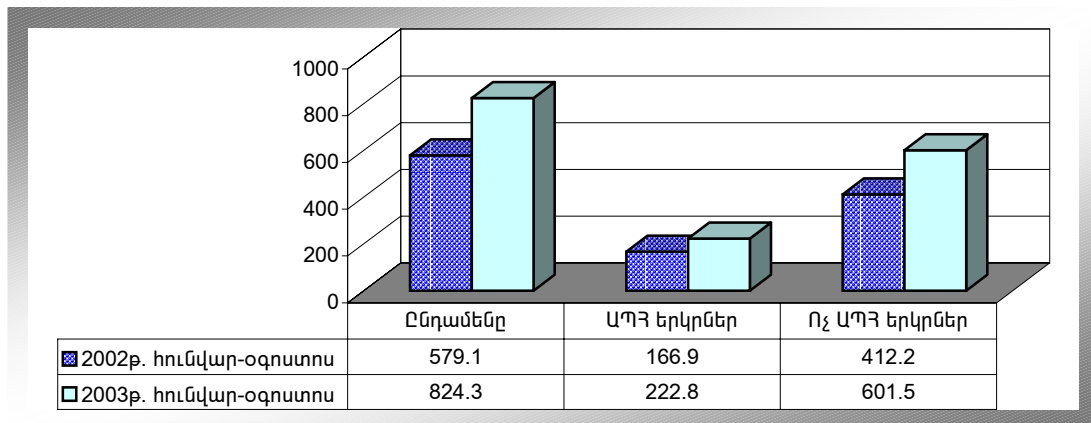
	Արտաքին առևտրաշրջանառություն					Առևտրային հաշվեկշիռ				
	2002թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	2003թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	աճի տեմպը, %	2002թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	2003թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Ս Ե Ն Ը	878467.4	100.0	1262913.5	100.0	143.8	-279814.0	100.0	-385582.0	100.0	137.8
<i>որից՝</i>										
ԱՊՅ ԵՐԿՐՆԵՐ	222534.0	25.3	299273.0	23.7	134.5	-111271.7	39.8	-146284.3	37.9	131.5
<i>այդ թվում՝</i>										
Ռուսաստան	142717.8	16.2	205775.3	16.3	144.2	-67985.4	24.3	-96424.0	25.0	141.8
Վրաստան	27497.3	3.1	39102.7	3.1	142.2	-7111.0	2.5	-16017.9	4.2	225.3
Թուրքմենստան	29589.6	3.4	34802.8	2.8	117.6	-19941.0	7.1	-27219.6	7.1	136.5
Ուկրաինա	15769.3	1.8	10982.7	0.9	69.6	-14551.0	5.2	-3891.7	1.0	26.7
Ղազախստան	1961.2	0.2	2480.8	0.2	126.5	-953.9	0.3	-788.1	0.2	82.6
Բելառուս	1592.5	0.2	2573.7	0.2	161.6	-177.0	0.1	-287.2	0.1	162.3
ԱՊՀ այլ երկրներ	3406.3	0.4	3555.1	0.3	104.4	-552.6	0.2	-1655.8	0.4	299.7
Ոչ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	655933.5	74.7	963640.5	76.3	146.9	-168542.3	60.2	-239297.6	62.1	142.0
<i>այդ թվում՝</i>										
ԵՄ երկրներ	278678.4	31.7	379906.9	30.1	136.3	-32031.9	11.4	-61229.4	15.9	191.2
Ավստրիա	2406.0	0.3	2408.9	0.2	100.1	-2324.3	0.8	-2259.9	0.6	97.2
Բելգիա	118774.4	13.5	160993.8	12.7	135.5	5004.8	-1.8	-12239.9	3.2	~
Ֆինլանդիա	1363.7	0.2	1916.0	0.2	140.5	-1231.8	0.4	-1744.1	0.5	141.6
Ֆրանսիա	8765.3	1.0	11902.8	0.9	135.8	-7649.2	2.7	-9487.3	2.5	124.0
Գերմանիա	42014.5	4.8	51184.0	4.1	121.8	-5765.9	2.1	2177.1	-0.6	~
Հունաստան	5129.3	0.6	14769.8	1.2	288.0	-4279.9	1.5	-13077.7	3.4	305.6
Իտալիա	31091.2	3.5	35000.0	2.8	112.6	-16316.2	5.8	-13327.6	3.5	81.7
Լյուքսեմբուրգ	5545.6	0.6	14908.3	1.2	268.8	-5194.5	1.9	-13397.1	3.5	257.9
Նիդերլանդներ	13960.2	1.6	19279.9	1.5	138.1	-938.9	0.3	3294.9	-0.9	~
Սեծ Բրիտանիա	45139.7	5.1	59643.4	4.7	132.1	10684.8	-3.8	4930.2	-1.3	46.1
Իսպանիա	2172.4	0.2	5147.8	0.4	237.0	-2026.0	0.7	-3473.0	0.9	171.4
ԵՄ այլ երկրներ	2316.2	0.3	2752.3	0.2	118.8	-1994.7	0.7	-2625.0	0.7	131.6
Այլ երկրներ	377255.0	42.9	583733.6	46.2	154.7	-136510.4	48.8	-178068.2	46.2	130.4
Իսրայել	80744.0	9.2	216005.8	17.1	267.5	-1629.0	0.6	13337.1	-3.5	~
ԱՄՆ	61569.3	7.0	97032.2	7.7	157.6	-6196.4	2.2	-39992.0	10.4	645.4

	Արտաքին առևտրաշրջանառություն					Առևտրային հաշվեկշիռ				
	2002թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	2003թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	աճի տեմպը, %	2002թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	2003թ. հունվար-օգոստոս	տեսակ. կշիռը, %	աճի տեմպը, %
Միաց.Արաք. Էմիրություններ	36154.7	4.1	48526.1	3.8	134.2	-14152.1	5.1	-23959.1	6.2	169.3
Իրան	59465.9	6.8	52457.7	4.2	88.2	-16908.8	6.0	-24655.0	6.4	145.8
Բուլղարիա	32479.1	3.7	27363.6	2.2	84.2	-30424.2	10.9	-24574.3	6.4	80.8
Թուրքիա	23018.4	2.6	23729.1	1.9	103.1	-21828.5	7.8	-22393.9	5.8	102.6
Շվեյցարիա	14310.0	1.6	37572.6	3.0	262.6	-523.6	0.2	7136.1	-1.9	~
Ռումինիա	2999.1	0.3	6563.9	0.5	218.9	-2834.1	1.0	-6531.7	1.7	230.5
Չինաստան	9565.0	1.1	9372.5	0.7	98.0	-4164.3	1.5	-4522.4	1.2	108.6
Բրազիլիա	10675.2	1.2	8260.6	0.7	77.4	-10675.2	3.8	-8260.6	2.1	77.4
Կիպրոս	2067.6	0.2	4953.3	0.4	239.6	-1187.6	0.4	-4755.1	1.2	400.4
Ճապոնիա	1060.6	0.1	4373.8	0.3	412.4	377.1	-0.1	-4255.2	1.1	~
Պանամա	2843.9	0.3	6005.4	0.5	211.2	-2843.9	1.0	-5427.6	1.4	190.9
Հնդկաստան	2702.9	0.3	3232.4	0.3	119.6	-2314.6	0.8	-3189.1	0.8	137.8
Այլ	37599.4	4.3	38284.4	3.0	101.8	-21205.3	7.6	-26025.4	6.7	122.7

Արտահանման և ներմուծման ծավալները 2002 և 2003թթ. հունվար-օգոստոս ամիսներին, ըստ ԱՊՀ և ոչ ԱՊՀ երկրների
Արտահանում (մլն. դոլար)



Ներմուծում (մլն. դոլար)



ՀՀ արտաքին առևտուրն ըստ առանձին երկրների, 2002-2003թթ. հունվար-օգոստոսին

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ					ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ				
	2002		2003		աճի տեմպը, %	2002		2003		աճի տեմպը, %
	հունվար-օգոստոս արժեքը, հազ. դոլար	տես. կշիռը,%	հունվար-օգոստոս արժեքը, հազ. դոլար	տես. կշիռը,%		հունվար-օգոստոս արժեքը, հազ. դոլար	տես. կշիռը,%	հունվար-օգոստոս արժեքը, հազ. դոլար	տես. կշիռը,%	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	299326.7	100.0	438665.8	100.0	146.55	579140.7	100.0	824247.7	100.0	142.32
<i>որից՝</i>										
ԱՊՅ ԵՐԿՐՆԵՐ	55631.1	18.6	76494.3	17.4	137.50	166902.9	28.82	222778.7	27.03	133.48
<i>այդ թվում՝</i>										
Ռուսաստան	37366.2	12.48	54675.6	12.46	146.32	105351.6	18.19	151099.6	18.33	143.42
Վրաստան	10193.2	3.41	11542.4	2.63	113.24	17304.2	2.99	27560.3	3.34	159.27
Ուկրաինա	4824.3	1.61	3791.6	0.86	78.59	24765.3	4.28	31011.2	3.76	125.22
Թուրքմենստան	609.2	0.20	3545.5	0.81	582.03	15160.2	2.62	7437.2	0.90	49.06
Դազախստան	503.6	0.17	846.4	0.19	168.05	1457.5	0.25	1634.4	0.20	112.14
Բելառուս	707.8	0.24	1143.2	0.26	161.52	884.8	0.15	1430.4	0.17	161.68
ԱՊՀ այլ երկրներ	1426.9	0.48	949.6	0.22	66.56	1979.4	0.34	2605.5	0.32	131.63
Ոչ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	243695.6	81.4	362171.5	82.6	148.62	412237.9	71.2	601469.1	72.97	145.90
<i>այդ թվում՝</i>										
ԵՄ երկրներ	123323.3	41.2	159338.8	36.3	129.20	155355.2	26.8	220568.2	26.8	141.98
Ավստրիա	40.8	0.01	74.5	0.02	182.38	2365.2	0.41	2334.4	0.28	98.70
Բելգիա	61889.6	20.68	74376.9	16.96	120.18	56884.8	9.82	86616.8	10.51	152.27
Ֆինլանդիա	65.9	0.02	86.0	0.02	130.39	1297.8	0.22	1830.1	0.22	141.02
Ֆրանսիա	558.1	0.19	1207.7	0.28	216.41	8207.3	1.42	10695.1	1.30	130.31
Գերմանիա	18124.3	6.06	26680.5	6.08	147.21	23890.2	4.13	24503.4	2.97	102.57
Հունաստան	424.7	0.14	846.1	0.19	199.22	4704.6	0.81	13923.8	1.69	295.96
Իտալիա	7387.5	2.47	10836.2	2.47	146.68	23703.7	4.09	24163.8	2.93	101.94
Լյուքսեմբուրգ	175.6	0.06	755.6	0.17	430.44	5370.1	0.93	14152.7	1.72	263.55
Նիդերլանդներ	6510.6	2.18	11287.4	2.57	173.37	7449.6	1.29	7992.5	0.97	107.29
Սեժ Բրիտանիա	27912.2	9.33	32286.8	7.36	115.67	17227.4	2.97	27356.6	3.32	158.80
Իսպանիա	73.2	0.02	837.4	0.19	1143.60	2099.2	0.36	4310.4	0.52	205.34
ԵՄ այլ երկրներ	160.7	0.05	63.6	0.01	39.59	2155.5	0.37	2688.6	0.33	124.74
Այլ երկրներ	120372.3	40.2	202832.7	46.2	168.50	256882.7	44.4	380900.9	46.2	148.28
Իսրայել	39557.5	13.22	114671.5	26.14	289.89	41186.5	7.11	101334.4	12.29	246.04
ԱՄՆ	27686.5	9.25	28520.1	6.50	103.01	33882.8	5.85	68512.1	8.31	202.20
Միաց.Արաք. Էմիրություններ	11001.3	3.68	12283.5	2.80	111.66	25153.4	4.34	36242.6	4.40	144.09
Իրան	21278.6	7.11	13901.4	3.17	65.33	38187.4	6.59	38556.3	4.68	100.97
Բուլղարիա	1027.4	0.34	1394.7	0.32	135.74	31451.6	5.43	25968.9	3.15	82.57
Թուրքիա	595.0	0.20	667.6	0.15	112.21	22423.5	3.87	23061.5	2.80	102.85
Շվեյցարիա	6893.2	2.30	22354.4	5.10	324.30	7416.8	1.28	15218.2	1.85	205.19
Ռումինիա	82.5	0.03	16.1	0.00	19.54	2916.6	0.50	6547.8	0.79	224.50
Չինաստան	2700.3	0.90	2425.1	0.55	89.81	6864.6	1.19	6947.5	0.84	101.21
Բրազիլիա	0.0	0.00	0.0	0.00	~	10675.2	1.84	8260.6	1.00	77.38
Կիպրոս	440.0	0.15	99.1	0.02	22.52	1627.6	0.28	4854.2	0.59	298.24
Ճապոնիա	718.8	0.24	59.3	0.01	8.25	341.7	0.06	4314.5	0.52	1262.57
Պանամա	0.0	0.00	288.9	0.07	~	2843.9	0.49	5716.5	0.69	201.01
Հնդկաստան	194.2	0.06	21.7	0.00	11.17	2508.7	0.43	3210.8	0.39	127.98
Այլ	8197.1	2.74	6129.5	1.40	74.78	29402.3	5.08	32154.9	3.90	109.36

2003թ. հունվար-օգոստոսին, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի¹

1

(ըստ բեռնամաքային հայտարարագրերի, առանց ֆիզիկական անձանց կողմից կազմակերպված առևտրի տվյալների)

Մարզեր	Արտահանում			Ներմուծում		
	ա ռ ժ ե ք ը		տեսակ. կշիռը, %	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար	
Ընդամենը ՀՀ	250225.1	428124.5	100.0	469083.1	800006.6	100.0
ք. Երևան	88664.1	150699.8	35.2	288017.0	491204.1	61.4
Արագածոտն	253.2	513.7	0.1	1876.3	3200.0	0.4
Արարատ	2011.1	3853.1	0.9	5159.9	8800.1	1.1
Արմավիր	775.7	1327.2	0.3	3283.6	5600.0	0.7
Շիրակ	575.5	984.7	0.2	6098.1	10400.1	1.3
Վայոց ձոր	788.7	1284.4	0.3	1407.2	2400.0	0.3
Տավուշ	310.3	513.7	0.1	469.1	800.0	0.1
Սյունիք	27635.9	47093.7	11.0	19701.5	33600.3	4.2
Գեղարքունիք	525.5	899.1	0.2	5629.0	9600.1	1.2
Լոռի	8214.3	13742.8	3.2	6098.1	10400.1	1.3
Կոտայք	120470.9	207212.3	48.4	131343.3	224001.8	28.0

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը²

2002 և 2003թթ. հունվար-օգոստոսի արտահանման և ներմուծման ծավալների համեմատական աղյուսակ ըստ ապրանքախմբերի

(հազ. դոլար)

	Արտահանում			Ներմուծում		աճի տեմպը, %
	2002թ. հունվար-օգոստոս	2003թ. հունվար-օգոստոս	աճի տեմպը, %	2002թ. հունվար-օգոստոս	2003թ. հունվար-օգոստոս	
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	299326.7	438665.8	146.6	579140.7	824247.7	142.3
այդ թվում՝						
կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	1678.4	3851.5	229.5	18659.8	20716.9	111.0
բուսական ծագման արտադրանք	1235.3	1717.9	139.1	49884.3	41492.3	83.2
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	0.6	17.5	2991.4	11559.7	15286.0	132.2
պատրաստի սննդի արտադրանք	31081.0	36839.8	118.5	45279.2	56176.9	124.1
հանքահումքային արտադրանք	30041.8	29016.9	96.6	97820.2	112972.7	115.5
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	1196.7	1184.4	99.0	42718.5	58172.7	136.2
պլաստմասսա և դրանցից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	3101.8	2106.8	67.9	13487.9	16912.3	125.4
կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	365.9	381.8	104.4	966.6	631.8	65.4
փայտ և փայտյա իրեր	532.9	1051.4	197.3	4722.6	4735.7	100.3
թուղթ և թղթից իրեր	544.6	336.3	61.7	11911.8	12412.0	104.2
մանածագործական իրեր	19630.3	17730.3	90.3	22687.2	23460.7	103.4
կոշիկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	318.7	173.0	54.3	2770.3	2678.8	96.7
իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	843.6	820.0	97.2	11535.6	12008.8	104.1
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	148443.1	240165.2	161.8	110942.2	231581.4	208.7

Արտահանման և ներմուծման ծավալների բաշխումը մարզերով իրականացվել է ըստ կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության իրականացման վայրի:

² Ապրանքների դասակարգումն իրականացվել է ըստ ԱՊՀ երկրների ,Արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի (ԱՏԳ ԱԱ) բաժինների:

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Արտահանում			Ներմուծում		աճի տեմպը, %
	2002թ. հունվար-օգոստոս	2003թ. հունվար-օգոստոս	աճի տեմպը, %	2002թ. հունվար-օգոստոս	2003թ. հունվար-օգոստոս	
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	29102.1	55790.9	191.7	30058.9	56469.0	187.9
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	13155.2	13084.6	99.5	61662.9	80453.2	130.5
վերգետնյա, օդային և ջրային տրանսպորտի միջոցներ	6764.9	10279.1	151.9	23486.1	47525.9	202.4
սարքեր և ապարատներ	9944.8	22786.8	229.1	12363.7	22028.8	178.2
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	762.6	1115.3	146.2	6621.1	8285.4	125.1
արվեստի ստեղծագործություններ	582.2	216.3	37.2	2.1	246.4	117 անգ.